

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

La casa dels peluixos

Elaborades per Joan Andrés i Teresa Soler

LA CASA DELS PELUIXOS

DESCRIPCIÓ

Autor: *Xavier Bertran*

Il·lustracions: *Mabel Piérola*

Edicions Bromera/Alzira, 1994

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 39

Format: 20,5 × 13 cm, 48 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 10 anys.

RESUM ARGUMENTAL

Al barri de Vinyes Velles arriba Polixena, una nova veïna que es dedica a il·lustrar llibres amb uns dibuixos plens de vida i de sentiments.

Ermengol és un xiquet que viu amb el seu pare, la mare va morir en un accident d'automòbil. Un dia en què Ermengol jugava a bàsquet contra un negre altíssim i imaginari coneix Polixena que casualment havia anat a viure al mateix barri. La casa de Polixena està plena de centenars de nines i ninots de peluix de totes les classes i dimensions. Des d'aleshores, entre Ermengol i Polixena naix alguna cosa més que una simple amistat. Junts passaran moltes estones meravelloses preparant i disfrutant de festes com la dels refrescos de colors o anant a excursions nocturnes per sentir els sorolls de la nit.

Però els veïns més intolerants del barri no admeten tan bé Polixena. Pensen que vist d'una manera estranya

i que és una artista i, al seu parer, això és la suma de totes les perversions. Per això, quan arriba la revetla de les festes del barri, no la volen convidar. Però, gràcies a la intervenció del pare d'Ermengol, és acceptada i Polixena dóna a tot el barri una bona lliçó de tolerància i saber fer.

L'amistat entre Ermengol i Polixena és tan forta, i Ermengol s'ho passa tan bé amb ella, que li demana que siga sa mare. La discreció de Polixena li fa preguntar al xiquet si ha pensat què diria son pare si ho sabera, i fan un pacte pel qual Ermengol la consideraria com sa mare, però ho mantindrien en secret.

Una nit en què Ermengol i son pare han eixit junts, aquest proposa a son pare que es case amb Polixena i així ella seria sa mare. El pare, que està enamorat d'Imma Tolrà, una famosa locutora de ràdio, hi posa moltes excuses. Aleshores Ermengol comprén que els assumptes del cor no són tan senzills com ell imaginava.

El xiquet conta a Polixena les intencions del pare i decideixen sotmetre Imma a la prova dels fums, prova de la qual ix amb nota d'excel·lent, i Ermengol es queda molt més tranquil.

Finalment, el dia de Nadal, el pare comunica a Ermengol que va a casar-se amb Imma. Al xiquet li sembla bé i els desitja que siguen molt feliços, però afegeix que ell ja té una mare i els conta el pacte que ha fet amb Polixena. El pare no està d'acord i li proposa que la considere com la seua àvia, però el problema se soluciona quan Imma accepta que Ermengol tinga dues mares. A partir d'aleshores Imma és una tia fantàstica per a l'Ermengol.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

La simpatia i la tendresa dels dos personatges centrals, la relació d'amistat que s'estableix entre ells i les divertides i poc corrents aventures que viuen Ermengol i Polixena, converteixen aquest llibre, de narració pausada

però amena, en un bon instrument per a introduir els més menuts en la literatura de qualitat.

A més, *La casa dels peluixos* proporciona una lectura alhora que divertida i entretinguda, suggeridora; ja que el seu tema central ens parla de la importància de valors com l'amistat, l'amor i, sobretot, la tolerància i el respecte a les diferències. Així, entre fantasies i realitats, al llarg de les seues pàgines el llibre va mostrant-nos diverses possibilitats de treball sobre aspectes de la vida quotidiana que poden ser motiu de debat o de reflexió amb els nostres alumnes. Són temes ben actuals com ara:

—Buscar de millorar les relacions entre pares i fills, propiciant la comprensió envers els diferents punts de vista i interessos personals.

—Aprendre a no prejutjar les persones per les aparències.

—Buscar fórmules que milloren les relacions entre els veïns.

—Afavorir les actituds de tolerància i de respecte envers la diferència.

—Millorar el comportament en els actes i llocs públics: festes, restaurants, cinemes, etc.

—Eliminar els prejudicis socials.

—Buscar maneres creatives diferents d'organitzar el temps d'oci.

—Potenciar la reivindicació de la fantasia.

L'AUTOR

Xavier Bertran va nàixer a Barcelona el 1945 i des de 1976 resideix a Montornés del Vallés. Fins als quaranta anys va treballar de torner metal·lúrgic i de restaurador d'antiguitats. Després va estudiar periodisme i, a més de col·laborar en l'*Avui* i el *Diari de Barcelona*, ha estat professor en la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Com a narrador ha guanyat

nombrosos premis a Catalunya i el País Valencià i ha publicat una dotzena de llibres per a joves i xiquets, alguns dels quals han estat traduïts a l'anglès i al castellà.

LA ILLUSTRADORA

Mabel Piérola és graduada en Belles Arts per les Universitats de Madrid i Barcelona i exerceix com a professora d'Arts Plàstiques a Barcelona. És guanyadora del premi de l'UNICEF el 1990 i finalista de l'Apelles Mestre el 1988 i el 1989. Ha exposat les seues obres a Catalunya, als Estats Units i a França. Col·laboradora de diverses editorials, amb *La casa dels peluixos* ens dóna una bona mostra del seu art en la il·lustració de llibres infantils.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

La lectura facilita a l'alumnat la comprensió i l'aprenentatge de les assignatures escolars. Aquesta és una idea majoritàriament compartida pels professionals de l'ensenyament. Per això, despertar el plaer per la lectura, aconseguir que els alumnes s'entusiasmen per les aventures dels llibres, que s'ho passen bé llegint, és un dels objectius principals de qualsevol classe de llengua.

Però, si realment volem que els nostres alumnes adquirenquen l'hàbit de llegir, hem de facilitar-los l'accés als llibres. Caldrà, doncs, que aconseguim per a la classe una bona biblioteca d'aula dotada amb un mínim de volums, tant de lectura literària com de consulta o d'informació. A més a més, per seleccionar els llibres, convé que seguim el doble criteri de l'atractiu (tant per l'aspecte extern i les il·lustracions, com també perquè les històries que contenen estiguen lligades als interessos del món infantil) i de l'adequació del llenguatge i del vocabulari emprats per l'autor o l'autora a l'edat dels xiquets i les xiquetes als quals es

dirigeixen. Un cop dotada la biblioteca d'aula, podem començar qualsevol estratègia de dinamització lectora: la visita d'un autor o una autora, d'un il·lustrador o una il·lustradora, comentaris orals sobre llibres preferits, realització de murals amb els personatges, triar el llibre de la setmana, preparar i realitzar entrevistes a un editor, dramatitzar la història i, fins i tot, disfressar-nos per carnestoltes dels personatges del llibre que hem llegit.

Però cal tenir present que hem de donar als xiquets i les xiquetes temps per gaudir de la biblioteca d'aula, per mirar, fullejar i triar el llibre i donar-los l'opció de tornar-lo, si deixa d'interessar-los, i canviar-lo per un altre. Res millor que llegir lliurement, evitant que els llibres llegits influeixen en la nota de l'assignatura o que la lectura estiga relacionada amb un treball obligatori o cap fitxa resum. Per això, les propostes didàctiques d'aquesta col·lecció van separades del llibre de lectura i deixen sempre oberta la possibilitat del seu ús total o parcial, a la decisió del mestre o la mestra.

Encara que les propostes han estat confeccionades pensant en el currículum escolar del segon cicle de primària, fóra convenient triar, entre els exercicis proposats, els més adequats als alumnes de la classe. Per les mateixes raons, aquestes propostes de treball són ampliables o modificables en qualsevol dels seus aspectes.

Però hem de tenir present que la lectura no necessita de cap altra activitat al seu voltant per a ser instructiva ja que, llegir és divertit, interessant i instructiu, i si es decideix de treballar altres temes a partir d'un llibre, que siga amb activitats lúdiques i motivadores per als xiquets i les xiquetes, evitant els exercicis obligatoris i les imposicions que sovint ocasionen l'efecte contrari al desitjat pels mestres: passar-s'ho bé amb els llibres.

PROPOSTES DE TREBALL *
(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen les presents propostes.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:
AUTOR/A:
IL·LUSTRADOR/A:
EDICIONS BROMERA
COLLECCIÓ: Núm.:

1. Normalment les històries estan estructurades en tres parts: plantejament, nus i desenllaç. ¿Com resumiries cadascuna d'aquestes parts en *La casa dels peluixos*?

Plantejament:

.....

Nus:

.....

Desenllaç:

.....

2. ¿Quin personatge del llibre t'ha agradat més? Escriu el seu nom i després completa la fitxa següent:

Nom

Resideix a

Característiques físiques

Li agrada molt

No li agrada gens

Els seus millors amics són

3. ¿Quina aventura de les moltes que viuen Ermengol i Polixena t'ha agradat més? ¿Per què?

.....

.....

-
.....
.....
4. Contesta les següents preguntes:
- ¿Creus que l'actitud dels veïns de Vinyes Velles envers Polixena va ser correcta? ¿Per què?
 - ¿Quina era la faena que tenien encomanada els xiquets per contribuir a l'organització de la revetla?
 - ¿Com anava vestida Polixena?
 - ¿Què tenien de particular els dibuixos de Polixena?
 - ¿Per què creus que Ermengol li demana a Polixena que siga mare d'ell?
 - ¿Creus correcta l'actitud d'Ermengol respecte d'Imma?
 - ¿Què hauries fet tu en el seu lloc?
 - ¿Què creus que hauria passat si Imma no haguera acceptat la proposició d'Ermengol sobre la possibilitat de tenir dues mares?

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Al llibre apareix la paraula *evònim*, però, ¿saps què és? Informa't en un bon diccionari o enciclopèdia i escriu la informació que hi trobes.

2. Ermengol juga a bàsquet contra un negre imaginari. Pregunta al professor o la professora d'Educació Física i contesta:

- a) ¿Quants jugadors formen un equip de bàsquet?
- b) ¿A quina altura està situada la cistella?
- c) ¿Què és una falta personal?
- d) ¿Quant de temps dura un partit de bàsquet?
- e) ¿Què signifiquen les sigles ACB?
- f) ¿Quin equip va guanyar l'última lliga europea de bàsquet?

3. Ermengol, per tal que la veïna no el descobreisca camina amagat com un indi comanxe. ¿A quin país hauries de viatjar si volgueres trobar una tribu d'indis comanxes?

Busca, també, informació en llibres o enciclopèdies sobre aquests indis: com són, quina és la seua història, quins costums tenen, etc.

4. A continuació trobaràs unes quantes frases a les que els falta una paraula. ¿Amb quina d'aquestes paraules les completaries?

REVELLA, BOIRA, MUSELL, TAFANERA, SENY.

«conillets d'orelles llarguíssimes i llaminer»
«celebren cada any, a l'estiu, una al carrer»
«la vella s'ha estirat com un bacallà sec»
«hauria de tenir més aquesta dona»
«el jardí del maset de Polixena ja està cobert d'una blanquinosa».

5. Al peluix d'Ermengol li deien Tacat perquè tenia la panxa blanca. Com creus que li haurien ficat si haguera tingut:

Les potes blaves
Les orelles grans
La mà curta
El nas llarg

6. En el capítol sis, Ermengol i Polixena fan una excursió nocturna on senten els sorolls de la nit. Proposeu al mestre o la mestra, dins de les activitats complementàries que feu a l'escola, d'eixir una nit de primavera a escoltar els sorolls nocturns. Anoteu tots els que heu sentit i després tracteu d'imitar-los.

7. Imma és locutora de ràdio. Penseu entre tota la classe quines coses us agradaria saber sobre el treball dels locutors de ràdio. Proposeu preguntes que li faríeu a una locutora de ràdio i anoteu a la pissarra les que us semblen més interessants. Després passeu les preguntes triades a màquina i envieu-les a una emissora de ràdio per tal que us les contesten.

8. A Ermengol li agraden molt els dibuixos de Polixena perquè diu que tenen vida. ¿Què et sembla que vol dir amb això? Raona la teua resposta.

9. Completa el diàleg següent entre el pare d'Ermengol i Polixena.

PARE. M'ha dit el meu fill que vol que vosté siga la seua mare i això pot comportar un entrebanc per als meus projectes.

POLIXENA.

PARE. ¿Què creu vosté que podem fer?

POLIXENA.

PARE. Em pareix bé. ¿Com li ho podríem explicar?

POLIXENA.

PARE. Doncs aleshores quedem d'acord. Demà li explicaré el que hem pensat i crec que acceptarà que em case amb Imma.

POLIXENA.

10. Una de les aventures d'Ermengol li Polixena és la del festival de les begudes de colors. Com ja saps, els colors secundaris s'obtenen barrejant colors primaris. Com creus que ha obtingut Polixena els colors:

Verd

Gris

Taronja

Rosa

11. Ermengol està molt avorrit al restaurant de luxe i no se li ocorreix altra idea que la de fer sonar amb la forqueta les diferents copes que té al davant. ¿Has pensat que també es pot formar una orquestra amb els gots i l'aigua? Agafa cinc gots, fica dins diferents quantitats d'aigua. Ajuda't amb una forqueta i prova a fer música.

12. Ermengol i Polixena fan una excursió a la foscor de la nit i escolten els sorolls dels diferents animals. Proposa-li al mestre o la mestra fer una excursió pel terme i feu una relació dels vegetals que hi trobeu. Classifiquen-los segons siguin: arbres, arbusts o brosses i digueu el lloc on els heu trobat.

NOM DEL VEGETAL	CLASSE	LLOC ON L'HEU TROBAT

13. Imagina que, com Ermengol i son pare, vas a un restaurant molt luxós. Però allí no saben cuinar el teu menjar preferit. Escribeu la recepta per tal que te'l puguin preparar.

Nom del plat:

Ingredients:

Forma de preparar-lo:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. A Ermengol li ha escrit una carta un indi comanxe. Però com aquest no coneix molt bé l'idioma, els verbs estan tots en infinitiu. Ajuda'l tu i posa'ls en forma personal.

«Estimat Ermengol:

Ja fer sis dies que tu partir del meu poblat. Jo recordar molt bé el temps que passar junts i tenir un gran desig de conèixer Polixena. Jo esperar veure't molt aviat perquè tenir en el pensament una gran excursió per conèixer els semàfors de la teua ciutat. L'avió arribar el proper dijous. Jo donar una forta abraçada.»

15. Imma és locutora de ràdio i Polixena és una artista. ¿Quins altres oficis coneixes? ¿Què saps d'ells? Fixa't en l'exemple i tracta de completar la taula amb tants oficis com pugues.

OFICI	MATERIALS AMB QUE ES TREBALLA	LLOC ON ES TREBALLA	EINES QUE S'UTILITZEN	ACCIONS QUE ES REALITZEN
LOCUTORA	Notícies	Emissora	Micròfon	Entrevistes reportatges